

namo, — plemenitih žrtev, da jih doprinašamo — velikih in blagih krepostij, da jih izpolnujemo; vsa knjiga je povečevanje vsega dobrega, lepega, blagega. Ni boljše knjige, ki bi jo mogli dati mladim otrokom v roko.« — „*L' Ordine*“ v Ankoni piše: »Tudi mi odrasli se navdušujemo in se jokamo, — zakaj bi to tajili? — in blagoslovljamo ónega moža, ki zna tako dobro pisati za naše sinove, ki nam je podaril ne samó lépo, ampak tudi dobro knjigo.« — „*Napoli letteraria*“ piše med drugim v svojem članku: »Ne mislite, da »*Cuore*«, akoravno je knjiga za mladino, ne bode koristila tudi odraslim ljudem. Le berite, berite jo vsi in gotovo se naučite mnogo rečij. Roditelji se navadijo spoštovati in ljubiti učitelje, ki se tako trudijo in mučijo ž njih otroki; učitelji ljubiti šolarčke in imeti ž njimi potrpljenje, in mnogi roditelji se naučili izpolnovati dolžnost do otrok, — žal, tolikokrat zanemarjeno — privadijo se vedno in povšod nánje misliti, nadzorovati jih ter pomagati njim in pomagati — učiteljem.« —

Znani nemški pisatelj *Marko Landau* je spisal v „*Berliner Nationalzeitung*“ o tej knjig. izvrsten podlistek (dné 11. novembra l. 1886.), v katerem pravi med drugim: »Osemnajst tisoč eksemplarov prodanih v enem meseci, to se še ni zgodilo v Italiji. »Za mladino je najboljša stvar komaj dosti dobra« — pravi znan pregovor. Redkokrat se zgodi, da bi slaven pisatelj spisal kaj za otroke, in ako tudi kaj spiše, ne pogodi zmerom pravega. Kdor zna zanimati odrasle ljudi, mora šele iskati pravi način pripovedovanja za otroke. De Amicis, slavni pisatelj, spisal je knjigo, ki je interesantnejša, nego njegove novele in potopisne črtice, ki so tudi jako zanimive; on je znal ustvariti delo, ki ga ne bodo samó čitali naši otroci v sobici, ampak ki je tudi za nas tako poučno, da provzrokuje občudovanje in navdušenje. De Amicis je pridno opazoval otroke, obiskával je mnoge ljudske šole, bil je pri poučevanju in pri izpitih, in je mnogo občeval z učitelji. — Za nas inostrance ima knjiga tudi to prednost, da iz nje zvédamo mnoge stvari italijanskega življenja, nekatera posebna svojstva italijanskega značaja, katerih bi gotovo ne zvedeli niti iz romanov niti iz potopisnih črtic.« —

V znanem listu »*Die Volksschule*«, ki izhaja na Dunaji, piše profesor Katschischka: »*Cuore*« je knjiga, kakeršnih imamo le malo. Ker so si po omikanih deželah ljudje in tedaj tudi otroci več ali menj jednaki, ker pisatelj pozna do dna otroško srce, in ker so osebe v knjigi, — ako ne šteješ nekaterih idejalističnih, — prav iz živega življenja risane, najde čitatelj pri otrokih tam naslikanih podobe iz svojih mladih let.

Kdor je moral kakor pisatelj teh vrstic, brati o pregledovanji šolskih knjižnic toliko in toliko neslanih in slabih nemških knjig za mladino — ta mi gotovo pritrdi, da je većinoma teh knjig strahovito dolgočasna. Kakšen pa je *Cuore*! Vsaka povest je pravi demant in ako najdeš možá ali otroka, katerega ta knjiga ne gane, ali vsaj ne zanima, le reci mu: »Nimaš srca! —« —

Naj še omenim, da je učakala ta knjiga v dveh letih 50 izdav. Prva izdava je od dné 15. oktobra 1886, petdeseta do dné 15. majnika l. 1887. Preložena je že na osem jezikov: na nemški, angleški, francoski, španski, portugiški, poljski, hrvaški in madjarski jezik, in zdaj se prelaga tudi na slovenski.

Jos. Borghi.

Dodatek k Erjavčevemu životopisu. V 7. št. svojega lista smo priobčili životopis pokojnega profesorja Erjavca s prijazno prošnjo, da bi nam blagoizvolili tisti, ki vedó o njem kakšne nove podatke, priobčeni životopis popolniti ali v zmotnih stvaréh popraviti. Na to smo prejeli od gospoda vseučiliškega profesorja *Spiridiona Brusine* nastopno pismo:

»Veleštovani gospodine!

Veoma sam rado čitao životopis pokojnoga prijatelja Erjavca, što ste ga napisali i priobčili (»Zvon«), jer i ja moram sastaviti životopis E. po nalogu jugoslav. akademije, ali žalibog mogu govoriti samo za ono vrijeme, što smo skupa u Zagrebu bili, naime od 1868 do 1871.

Medjutim čast mi je Vam obznaniti, da ste se prevarili, kad ste (na str. 420.) izjavili, da je on pisao: »Contrib. à la Malac. de la Croatie«; to je moja razprava, a stvar se ima ovako. Ja (i nitko drugi) da uzmognem na znanstveni rad predobiti prijatelje (Erjavca i Kuzmicia), predložio sam ih za dopisujuće članke Bruselskoga društva, prije nego što je Erjavec u obće što god napisao bio, *dedicirao* sam im pako spomenutu razpravu *osobito zato*, što su mi ustupili zbirke, koje se sada nalaze u narodnom muzeju u Zagrebu.

Nebi žalio, a da se stvar ovako izpravi u budućem broju »Zvona«.

Odličnim štovanjem *Brusina s. r.*

Razprava, katero ima g. prof. Brusina tukaj v mislih, slóve: »Contribution à la malacologie de la Croatie. Zagreb on mois de mai 1870. Par Ch. Albrecht. [Knjižica je posvećena: Au professeur *François Erjavec* à Agram et au maître en pharmacie P. Jean B. Kusmić à Raguse, membres correspondants de la société malacologique de Belgique Bruxelles etc., très mérités de la science malacologique ce petit monument d'hommage et de gratitude par l'auteur.« V tem zmislu naj se tedaj popravi poročilo v našega lista št. 7. na strani 420.

Stapleton. Neznane prelagačev evangelija preložena po Stapletonu v XVII. veku. — Tako slóve star slovenski rokopis, katerega je priobčil gospod profesor *Anton Raić* v letošnjem letnem poročilu c. kr. vélike realke ljubljanske. Rokopis spada med najvažnejše jezikovne spomenike novoslovenske in g. prof. Raiću smo dolžni posebno hvalo, da ga je prepisal in dal tiskati — jezikoslovcem v splošno porabo. Letos je mogel g. prof. Raić zaradi omejenega prostora priobčiti samó evangelija, bodoče leto jim dodá tudi slovniški tolmač. Kako imeniten je ta rokopis, vidimo najbolje iz uvoda, s katerim gospod izdavačelji spremlja razpravo svojo in katera slóve tako:

»V c. kr. knjižnici ljubljanski je rokopis (br. 178. II. C. a.) iz XVII. veka od neznane pisatelja. Ta rokopis — 15 cm visok in 10 cm širok — prišel je iz Zoisove zapuščine v knjižnico. Da je bil ta rokopis nekdanj svojin Zoisova, sodimo po tem, ker je ravno tako vezan, kakor so vezane vse knjige, ki so bile nekdanj Zoisove.

Rokopis ima 114 listov, ki pa neso vsi popisani; čisto je popisana samo jedna stran, druga pa je prazna (n. pr. list 19, 26, 28, 33, 38, 50, 52, 54, 57, 60, 62, 65, 69, 71, 74, 80, 85 in 88), včasih pa je napisanih samo nekoliko vrstic na jedni strani. — Vsebina tega rokopa so evangelija; vseh je 82. S številkami nê zaznamnana nobeno evangelije; — v tem izvestji so zaznamnana zaradi citiranja. — Osemindvajset evangelij je iz zimskega dela Angleža Tome Stapletona, kajti prelagačelji je sam zapisal za 28. evangelijem: *Promptuary Moralis in Euangelia Dominicalia partis Hyemalis Finis. Authore Magistro Thoma Stapletono etc.* Od 29. do 55. pa so evangelija preložena po tistem Stapletonu, in sicer po poletnem delu: *Dominicarum Partis Aestualis Finis*. Za vsakim evangelijem zimskega in poletnega dela se nahaja: »*Pericope moralis huius evangelii*«, samo za 26. evangelijem (l. 43.) manjka »*pericope*«. Med 6. in 7. evangelijem pa nê evangelija: *Evangelium Dominicae I. post Epiphaniam. Luc.: 21. cap.*, no se nahaja zapored dvakrat »*pericope*«, i sicer za 6. i 7. evangelije. Po pravem je zatore 7. evangelije že 8 . . . 82. pa 83.; sedmega evangelija pa nê. Za vzgled ponatisol se je »*pericope*« za 28. evangelijem. — Na listih 89 do 114 pa so »*Euangelia in Festis Sanctorum totius Anni*« — ev. 56 do 82. Tu se vendar ne nahajajo vsa evangelija, no se pri 59. ev. napotiš na evangelije »na ta 8. Dan po Velikinozbi« in pri 81. ev. »na S. Nicolausha dan no prafnik«.

Nepoznan duhovnik prelagačelji in pisal si je na posamezne liste sproti za posamezne nedelje in praznike dotična evangelija, koja je čital raz propovednico ob nedeljah in praznikih.